

[Avaleht](#) > ... > [Teie Õigused](#) > [Põhiõigused](#) > Germany

Liikmesriikide kohtud ja muud kaebusi lahendavad organid

Sisu koostaja:

Saksamaa

Saksamaa

Siseriiklikud kohtud

Kõik ametiasutused on kohustatud austama põhiõigusi. Igaüks, kes tunneb, et tema põhiõigusi on rikutud, saab pöörduda oma õiguste kaitseks kohtusse.

Kui keegi leiab, et teda mõjutav konkreetne õigusnorm rikub Saksamaa põhiseadust (*Grundgesetz*), saab ta pöörduda erikohtusse. Kui erikohus nõustub tema seisukohaga, edastab kohus kõnealuse õigusnormi Saksamaa Liitvabariigi konstitutsioonikohtusse (*Bundesverfassungsgericht*) lahendamiseks konkreetse normikontrolli kaudu. Kui erikohus tehtud otsust ei järgi, saab pärast edasikaebeõiguse ammendumist esitada Saksamaa Liitvabariigi konstitutsioonikohtule konstitutsioonilise kaebuse.

Kui vaidlusaluse seaduse või õigusnormiga rakendatakse liidu õigust, võib üksikisik pöörduda erikohtusse, tuginedes põhiõiguste harta rikkumisele. Erikohus peab sellega seoses tekkivad küsimused esitama Euroopa Liidu Kohtule (ELi toimimise lepingu artikkel 267). Selle tegemata jätmist saab vaidlustada Saksamaa Liitvabariigi konstitutsioonikohtus konstitutsioonilise kaebusega (*Verfassungsbeschwerde*), tuginedes põhiseaduse artikli 101 lõike 1 teises lauses sätestatud nõuetekohase menetluse õiguse rikkumisele. Saksamaa Liitvabariigi konstitutsioonikohtus kasutab põhiõiguste hartat liidu õigusega kindlaks määratud küsimusi puudutavate konstitutsiooniliste kaebuste uurimisel otsese kontrollikriteeriumina.

Saksamaa Liitvabariigi konstitutsioonikohtu otsuseid ei saa edasi kaevata ja need on kõikidele teistele riigorganitele siduvad.

Saksamaa Liitvabariigi konstitutsioonikohtus (*Bundesverfassungsgericht*)

Saksamaa Liitvabariigi konstitutsioonikohtut peetakse põhiseaduse järgimise järelevalvajaks. Tema ülesanne on põhiseadust siduvalt tõlgendada ja tagada põhiõiguste järgimine. Tegemist on föderaalse kohtuga, mis on autonoomne ja kõikidest teistest põhiseaduslikest institutsioonidest sõltumatu ning iseseisev põhiseaduslik organ.

Vastavalt (muu hulgas) põhiseaduse artikli 93 lõike 1 punktidele 4a lahendab Saksamaa Liitvabariigi konstitutsioonikohtus konstitutsioonilisi kaebusi, mille võib esitada iga füüsiline või juriidiline isik, kelle põhiõigust (vt põhiseaduse artiklid 1–19) või põhiõigustega samaväärset õigust (põhiseaduse artikli 20 lõige 4 ning artiklid 33, 38, 101 ja 104) on Saksamaa ametiasutus väidetavalt rikkunud.

Konstitutsiooniline kaebus ei ole madalama astme erikohtutes algatatud menetluste jätk, vaid erakorraline õiguskaitsevahend, mille korral uuritakse ainult põhiseaduse rikkumist. Üksikasjad on sätestatud põhiseaduse [artikli 93 lõike 1 punktides 4a ja 4b](#) ning Saksamaa Liitvabariigi konstitutsioonikohtu seaduse (*Bundesverfassungsgerichtsgesetz*) [§-s 90](#) jj.

Kokkuvõtlik teave konstitutsioonilise kaebuse kohta, eelkõige selle kohta, millist teavet see peaks sisaldama, on esitatud Saksamaa Liitvabariigi konstitutsioonikohtu [teabelehel](#).

Saksamaa Liitvabariigi konstitutsioonikohtu kontaktandmed:

PO Box 1771
76006 Karlsruhe

Tel: (+49)(0)721 9101 - 0
Faks: (+49)(0)721 9101 - 382

Veebisait: https://www.bundesverfassungsgericht.de/DE/Homepage/homepage_node.html

Riiklikud inimõiguste asutused

Saksamaa Inimõiguste Instituut (*Deutsches Institut für Menschenrechte*)

Saksamaa Inimõiguste Instituut on Saksamaa sõltumatu riiklik inimõiguste asutus (Saksamaa Inimõiguste Instituudi seaduse § 1). Tema eesmärk on tagada, et Saksamaa austaks ja edendaks inimõigusi riigisisese ja oma rahvusvahelistes suhetes. Instituut toetab ja jälgib ka ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ja ÜRO lapse õiguste konventsiooni rakendamist ning on selleks loonud järelevalvemehhanismid.

Instituut tegeleb üksnes inimõigustega ja on poliitiliselt sõltumatu. Instituudi õiguslikku seisundit, ülesandeid ja rahastamist reguleerib 2015. aasta seadus Saksamaa Inimõiguste Instituudi õigusliku seisundi ja ülesannete kohta (*Gesetz über die Rechtsstellung und Aufgaben des Deutschen Instituts für Menschenrechte*). Tegemist on mittetulundusühinguga, mida rahastab Liidupäev (Bundestag). Üksikprojekte rahastavad kolmandad isikud.

Instituut ei tegele inimõiguste rikkumisest mõjutatud üksikisikute taotlustega. Ta annab siiski oma võimaluste piires teavet asjakohaste nõustamisteenuste kohta.

Saksamaa Inimõiguste Instituudi kontaktandmed:

Zimmerstraße 26/27
10969 Berlin

Tel: (+49)(0)30 259 359 - 0
Faks: (+49)(0)30 259 359 - 59

E-post: info@institut-fuer-menschenrechte.de
Veebisait: <https://www.institut-fuer-menschenrechte.de/>

Inimõigustele spetsialiseerunud asutused

Föderaalne Diskrimineerimisvastane Amet (*Antidiskriminierungsstelle des Bundes*)

Föderaalne Diskrimineerimisvastane Amet, mis tegutseb Föderaalse Perekonna-, Eakate-, Naiste- ja Noorteministeeriumi juures, on sõltumatu kontaktasutus diskrimineerimisest mõjutatud inimestele. Tema ülesanded on sätestatud üldises võrdse kohtlemise seaduses (*Allgemeines Gleichbehandlungsgesetz - AGG*). Diskrimineerimisvastane amet on kontaktasutus kõikidele inimestele, kes tunnevad, et neid on rassi või etnilise päritolu, soo, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse identiteedi alusel diskrimineeritud.

Diskrimineerimisvastase ameti seadusest tulenevad ülesanded on järgmised:

- anda teavet, nõu ja taotluse korral abi poolte vaidluse lahendamiseks kompromissiga ning suunata vajaduse korral kohalikesse diskrimineerimisvastastesse nõustamiskeskustesse;
- suhtekorraldus;
- võtta diskrimineerimise ennetamise meetmeid;
- teha teadusuuringuid;
- esitada Saksamaa Liidupäevale regulaarselt aruandeid koos soovitusetega diskrimineerimise kaotamiseks ja vältimiseks.

Inimesed, kes tunnevad, et neid on diskrimineeritud, või kellel on küsimusi üldise võrdse kohtlemise seaduse kohta, saavad võtta diskrimineerimisvastase ametiga ühendust telefoni, meili või posti teel või elektroonilise kontaktvormi abil. Veebisaidil <http://www.antidiskriminierungsstelle.de/> on esitatud ettevõtjatele mõeldud suunised, milles vastatakse põhiküsimustele üldise võrdse kohtlemise seaduse kohaldamise kohta ettevõtetes.

Diskrimineerimisvastase ameti kontaktandmed:

Glinkastraße 24
10117 Berlin

Tel: (+49)(0)30 18 555 - 1855

E-posti aadress nõuandetaotlusteks: beratung@ads.bund.de
E-posti aadress üldisteks päringuteks: poststelle@ads.bund.de
Veebisait: <http://www.antidiskriminierungsstelle.de/>

Andmekaitse ja teabevabaduse föderaalvolinik (*Der Bundesbeauftragte für den Datenschutz und die Informationsfreiheit – BfDI*)

Andmekaitse ja teabevabaduse föderaalvolinik on iseseisev ja sõltumatu andmekaitse järelevalveasutus föderaaltasandil. Andmekaitse ja teabevabaduse föderaalvoliniku ülesanded on sätestatud isikuandmete kaitse üldmääruse artiklis 57 ja föderaalse andmekaitse seaduse (*Bundesdatenschutzgesetz – BDSG*) §-s 14. Tema põhiülesanded on järgmised:

- teha järelevalvet isikuandmete kaitse üldmääruse, föderaalse andmekaitse seaduse ja muude andmekaitsealaste sätete üle ning tagada nende järgimine;
- suurendada teadlikkust ja harida üldsust isikuandmete töötlemisega seotud riskide, normide, tagatiste ja õiguste alal;
- anda Saksamaa Liidupäevale ja Saksamaa Liidunõukogule (Bundesrat), liiduvalitsusele ning teistele institutsioonidele ja komisjonidele nõu andmekaitsealaste õigus- ja haldusmeetmete kohta;
- suurendada vastutavate töötajate teadlikkust ja anda neile nende vastutusallas nõu seoses isikuandmete kaitse üldmäärusest, föderaalsest andmekaitse seadusest ja muudest andmekaitsealastest sätetest tulenevate kohustustega;
- menetleda andmesubjektide või andmekaitse liitude kaebusi;
- teha koostööd teiste Saksamaa ja Euroopa järelevalveasutustega, vahetada teavet ja pakkuda vastastikust abi;
- teha uurimisi ja kontrole;
- aidata kaasa Euroopa Andmekaitse nõukogu tööle.

Andmekaitse ja teabevabaduse föderaalvolinik võib esitada ka arvamusi Saksamaa Liidupäevale või selle komisjonidele, Saksamaa Liidunõukogule, liiduvalitsusele, teistele asutustele ja ametitele ning üldsusele. Saksamaa Liidupäeva, mõne selle komisjoni või liiduvalitsuse taotlusel uurib andmekaitse ja teabevabaduse föderaalvolinik ka teavet andmekaitsega seotud protsesside kohta liiduvalitsuse ametiasutustes.

Vastavalt isikuandmete kaitse üldmääruse artiklile 77 või – õiguskaitse direktiivi kohaldamisalas – föderaalse andmekaitse seaduse §-le 60 on igaühel õigus esitada andmekaitse ja teabevabaduse föderaalvolinikule kaebus, kui ta leiab, et andmekaitse ja teabevabaduse föderaalvoliniku järelevalve alla kuuluv asutus on rikkunud tema õigusi.

Andmekaitse ja teabevabaduse föderaalvoliniku kontaktandmed:

Graurheindorferstraße 153
53117 Bonn

Tel: (+49)(0)228 997799 - 0
Faks: (+49)(0)228 997799 - 5550

E-post: poststelle@bfdi.bund.de
Veebisait: <http://www.bfdi.bund.de>

Andmekaitse ja teabevabaduse föderaalvolinikuga ühenduse võtmiseks, kaebuste esitamiseks ja andmetega seotud rikkumistest teatamiseks saab kasutada ka veebivorme.

Lisaks on [andmekaitse ja teabevabaduse föderaalvoliniku](#) veebisaidil kättesaadavad liidumaade (*Länder*) avaliku ja erasektori, ringhäälingute, kirikute ning Euroopa ja muude piirkondade andmekaitsetöötajate kontaktandmed.

■ Viimati uuendatud: 17/12/2021

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.